

Novus Rapport – oron vid avsaknaden av en regering

Undersökningen har genomförts på Novus eget initiativ.

Undersökningen genomfördes i Novus sverigepanel med 1007 intervjuer på ett riksrepresentativt urval på åldern 18-79 år under perioden 13-19 december 2018, Deltagarfrekvensen är 54 %

Nedan följer en sammanställning av de viktiga nedbrytningarna. Vid osäkerhet kontakta Novus för hur en siffra skall tolkas.

Sammanfattning och kommentar

Svenska folket är förhållandevis lugna över det faktum att vi inte har en ny regering så här långt efter valet, det finns ingen övervikt bland de som är oroliga. Det är lika många som är mycket orolig som inte är oroliga alls. 50 % är mycket eller ganska oroliga, 47 % är inte särskilt eller inte alls oroliga. 13 % är mycket oroliga, och 12 % är inte alls oroliga. Faktiskt lite förvånad över den låga andelen som inte kan svara, endast 3 % är osäkra och kan inte svara på frågan, den utdragna dagliga mediala bevakningen av frågan har helt klart lett till att alla har funderat på och har en åsikt i frågan.

Den i min bedömning relativt låga oro visar också på ett problem. Vi vet sedan tidigare att man är mest orolig för politikernas oförmåga att lösa problemen, mer än man är orolig för klimathotet ([Novus undersökning om oro feb 2018](#)) och oron för politikernas oförmåga har ökat signifikant sedan föregående undersökning 2015. Att problem kommer att uppstå är ju garanterat. Men om politikerna inte anses ha förmåga att lösa det är det ett grundläggande problem för den representativa demokratin. Om man inte har förtroende för att de förtroendevalda skall lösa de problem de är valda att hantera, varför skall man då i längden rösta? Förtroendet är också lägre bland SDs sympatisörer än de är bland de andra partierna. Samtidigt som just SD sympatisörer är mer oroliga för samhällsutvecklingen i allmänhet och anser i högre grad att samhället utvecklas åt fel håll, det finns ett samband mellan lägre förtroende för politiken, oron för samhällsutvecklingen och sympatier för SD.

Att oron är så pass begränsad kring avsaknaden av ny regering samtidigt som politiken helt kretsar kring de mindre smickrande delarna i politiken: maktkamp och ovilja att kompromissa för samhällets bästa kan leda till slutsatsen att politiken inte behövs alls i den omfattning man innan tänkt sig. Sverige tuffar på ändå.

Vi vet att endast 21 % har mycket eller ganska stort förtroendet för den rödgröna övergångsregeringen (Novus undersökning nov 2018, se bilaga). 50 % har ganska eller mycket litet förtroende för den. Förtroendet var klart uppdelat mellan oppositionen och regeringspartierna. 69 % av SDs sympatisörer hade mycket litet förtroende för den sittande övergångsregeringen. 25 % av allianssympatisörerna hade mycket litet förtroende. 0 % av Allians och SD sympatisörerna hade mycket stort förtroende. Bland de rödgröna sympatisörerna hade faktiskt endast 10 % av mycket stort förtroende. Trots att blocken är tydligt uppdelade kring övergångsregeringens förtroende har inte ens de egna sympatisörerna ett särskilt förtroende heller för regeringen, och det är inte på grund av att det är en övergångsregering, liknande resultat har varit i tidigare undersökningar kring regeringen under mandatperioden.

Det är genomgående när vi gör nedslag kring förtroendet för politikerna och det politiska hantverket, det har helt klart naggats i kanten.

Perioden av obeslutsamhet stärker inte förtroendet och det riskerar snarare att cementera en misstro mot det demokratiska system vi har, ur ett sådant perspektiv är det tragiskt att tänka på att demokratin firar 100 år i Sverige.

54 % av svenskarna anser att Sverige utvecklas åt fel håll, 94 % av SDs sympatisörer anser det. Väljarna behöver få sin oro stillad, se att det finns en ljusare framtid, inte bara en negativ utveckling och brist på konkreta visioner och aktivt ledarskap i den riktningen. Politikerna behöver kliva fram och visa att de faktiskt vill göra det. Att de kan backa från prestigen kring vem som får den finaste titeln och istället visa att de förtjänar det förtroende som krävs för lösa de problem som oroar så många, både de som finns idag och de som kommer.

När vi nu ber svenskarna sammanfatta regeringsbildningen i tre ord så är det sandlåda som blir det dominerande ordet. Efter det kommer kaos, prestige och lekstuga. Ord som faktiskt kommer igen när politiken skall beskrivas. Just ordet sandlåda var svenska folkets sammanfattning i [Novus undersökning december 2014](#) och den regeringskris vi hade i Sverige då.

I dagens undersökning finns det lite skillnader i oron kring oförmågan att bilda en regering när man tittar närmare, män är mindre oroliga än kvinnor. Geografiskt är man minst orolig i större städer. Storstadsområdena och övriga landet är mer oroliga.

Den tydligaste skillnaden utifrån partisympati är att SD sympatisörer är signifikant mer oroliga än andra partisympatisörer. Vilket utifrån SDs sympatisörer inte är avvikande. SDs sympatisörer är genomgående mer oroliga kring nästan alla frågor som undersöks. Just oron är en drivkraft bakom SD som partival. 21 % av SD:s sympatisörer är mycket oroliga för att det inte finns en ny regering.

S sympatisörer sticker också ut i graden av oro, där är det minst andel som inte alls är oroliga, det är bara 6 % som inte alls är oroliga, signifikant färre. Även om S inte har en lika stor andel mycket oroliga så har de samtidigt en lägre andel icke oroliga. En signifikant skillnad jämfört med totalen.

Alliansväljarna och moderaterna är de som har flest sympatisörer som inte är oroliga. En majoritet är inte särskilt eller inte alls oroliga där. En signifikant skillnad en signifikant skillnad jämfört med totalen.

Se följande sidor för relevanta nedbrytningar på kön, ålder, region och partisympati, samt de 10 vanligaste orden som beskriver tiden sedan valet och ett ordmoln.

Torbjörn Sjöström

VD

Novus

Fråga: Hur känner du inför att Sverige ännu inte har en ny regering?

	Total	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år	Storstäder	Störrestäder	Övriga landet
Mycket orolig	13 %	12 %	14 %	9 %	18 %	11 %	13 %	15 %	12 %	13 %
Ganska orolig	36 %	28 %	45 %	39 %	38 %	35 %	34 %	36 %	34 %	39 %
Inte särskilt orolig	35 %	38 %	32 %	40 %	31 %	33 %	40 %	37 %	29 %	37 %
Inte alls orolig	12 %	18 %	5 %	8 %	11 %	19 %	9 %	9 %	21 %	9 %
Vet ej	3 %	3 %	3 %	4 %	3 %	2 %	4 %	3 %	4 %	3 %
Mycket + ganska orolig	50 %	41 %	59 %	48 %	55 %	46 %	47 %	50 %	46 %	52 %
Inter särskilt + inte alls orolig	47 %	56 %	38 %	48 %	42 %	52 %	49 %	46 %	50 %	46 %

Män är mycket mindre oroliga än kvinnor, 18% nästan var femte man är inte alls orolig över att Sverige inte ännu har en regering att jämföra med 5 % av kvinnorna. Bland kvinnor är 45 % ganska oroliga (män 28%). Oroligast är åldersgruppen 30-49 år (18% mycket oroliga), mins oroliga är 50-64 år, inte alls oroliga 19%.

	Total	M	S	SD	M+L+C+KD	S+V+MP
Mycket orolig	13 %	11 %	15 %	21 %	8 %	13 %
Ganska orolig	36 %	34 %	40 %	29 %	38 %	37 %
Inte särskilt orolig	35 %	41 %	36 %	34 %	42 %	35 %
Inte alls orolig	12 %	13 %	6 %	14 %	11 %	12 %
Vet ej	3 %	1 %	3 %	3 %	1 %	4 %
Mycket + ganska orolig	50 %	45 %	55 %	49 %	46 %	50 %
Inter särskilt + inte alls orolig	47 %	54 %	42 %	48 %	53 %	46 %

Den tydligaste skillnaden utifrån partisynpati är att SD sympatisörer är signifikant mer oroliga än andra partisympatisörer. Vilket utifrån SDs sympatisörer inte är avvikande. SDs sympatisörer är genomgående mer oroliga kring nästan alla frågor som undersöks. Just oron är en drivkraft bakom SD som partival. 21 % av SD:s sympatisörer är mycket oroliga för att det inte finns en ny regering.

S sympatisörer sticker också ut i graden av oro, där är det minst andel som inte alls är oroliga, det är bara 6 % som inte alls är oroliga, signifikant färre. Även om S inte har en lika stor andel mycket oroliga så har de samtidigt en lägre andel icke oroliga. En signifikant skillnad jämfört med totalen.

Alliansväljarna och moderaterna är de som har flest sympatisörer som inte är oroliga. En majoritet är inte särskilt eller inte alls oroliga där. En signifikant skillnad en signifikant skillnad jämfört med totalen.

Fråga: Nämn tre ord som du tänker på kring regeringsbildningen

Topp 10 ord	
1	sandlåda
2	kaos
3	prestige
4	lekstuga
5	oansvarigt
6	barnsligt
7	rörigt
8	svek
9	Demokrati
10	dåligt

Ordmoln över orden som nämnades i frågan

För frågor kring undersökningen kontakta Torbjörn Sjöström

tel: 08 535 25 821 epost: torbjorn.sjostrom@novus.se

Bilaga: Novus undersökning om förtroende November 2018

Undersökningen har genomförts på Novus eget initiativ. I rapporten redovisas förtroendet för samtliga riksdagspartiers partiledare. Referens till föregående undersökning i augusti 2018 visas i parentes.

Undersökningen genomfördes i Novus Sverigepanel med 1047 intervjuer på ett riksrepresentativt urval på åldern 18 - 79 år den 22 – 27 november 2018.

(Dessa resultat har faktiskt inte publicerats innan, vi glömde det)

Fråga: Vilket förtroende har du för regeringen som helhet?

	Totalt	M	S	SD	M+L+C+KD	S+V+MP
Mycket stort förtroende	4 %	0 %	12 %	0 %	0 %	10 %
Ganska stort förtroende	17 %	10 %	40 %	1 %	8 %	40 %
Varken stort eller litet förtroende	24 %	28 %	27 %	9 %	30 %	26 %
Ganska litet förtroende	24 %	37 %	13 %	22 %	32 %	14 %
Mycket litet förtroende	26 %	22 %	5 %	67 %	25 %	5 %
Vet ej	5 %	4 %	3 %	1 %	4 %	4 %
Mycket + ganska stort förtroende	21 %	10 %	52 %	1 %	9 %	50 %
Mycket + ganska litet förtroende	50 %	59 %	18 %	89 %	57 %	20 %

Fråga: Går utvecklingen i Sverige på det hela taget mest åt rätt håll eller mest åt fel håll?

	Totalt	Man	Kvinna	18-29 år	30-49 år	50-64 år	65-79 år	M	S	SD	M+L+C+KD	S+V+MP
Rätt håll	33 %	36 %	31 %	39 %	36 %	28 %	29 %	34 %	53 %	3 %	36 %	51 %
Fel håll	54 %	57 %	51 %	43 %	56 %	60 %	57 %	56 %	37 %	94 %	52 %	38 %
Vet ej/Ingen uppfattning	13 %	7 %	18 %	19 %	8 %	12 %	15 %	9 %	10 %	2 %	12 %	11 %